

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Lesz-e válság?

Oda künn, az aranykalászos rónán megcsendült a kasza. Számadását veti a gazda az Anyafölddel. És míg az ország milliói aggódva lesik a holnap nap virradatát, nem hordozza-e méhében gyilkos ellenségét az ország kenyérének — dübörögve száguld a gyorsvonat Budapest és Bécs között ide s tova. Viszi, hozza valamelyik miniszterelnökét a két állam kormányának.

Nem csak a nagy természet ölen folyik a munka, hanem a magas politika kohójában is, egymást tülekedve buzog, forrong az ellentétes gazdasági érdekek zagyaléka.

A két állam gazdasági érdekeit a két miniszterelnök képviseli és a vámszövetséget a gazdasági közösség keretében, Széll és Körber akarják összeegyeztetni.

De összeegyeztethető-e ennek a két államnak a gazdasági érdeke? Nem volt és nem lesz sohasem. Ausztria ipart üző állam. Célja ipari terményeit mennél drágábban eladni, a mi nyers-terményeinket pedig mennél olcsóbban megvenni. Magyarországot mai gyarmati minőségében örök időkre megtartani.

Magyarországnak nincs egyéb célja, mint mezőgazdasága terményeit elfogadható áron értékesíteni, de a mellett önálló magyar ipart is szervezni, mert már az köztudattá lett, hogy ha gazdaságunkat fel akarjuk virágoztatni, ha óriási adóságainktól szabadulni s a nép terhein könnyíteni akarunk, úgy ipart kell teremtenünk, mert a versenyképes ipar buzánk fogyasztását s így árát is emeli, az államháztartás részére pedig oly jövedelmi forrásokat nyit meg, melyek útján a mai óriási földadón való könnyítést lehetővé teszi.

Magyarország és Ausztria gazdasági érdekét egy kalap alá venni nem lehet s a ki még mindig a közös vámterület hive, annak vagy nincs értelmi tehetősége a magyar nép javára felfogni, vagy pedig szívből és lélekben gonosz és hajlandó apját, anyját s az Ur Istent is az osztráknak eladni.

Főleges is elmondanunk, hogy az országgyűlés függetlenségi és 48-as pártjához tartozó képviselők, kik a nép javát a szívkön viselik, egy lélekkel az önálló vámterület hivi és a közös vámterület ellenségei. De legyünk méltányosak, még az osztrákkal

puszi pajtáskodó „szabadelvű“ pártban is sokan vannak, kik belátták, hogy ha a magyar nép testén még tovább is megtűrjük az osztrák vértiszívó pióczát, úgy az a test véret veszi s előbb-utóbb meg kell halnia.

Széll Kálmán a közös vámterületnek barátja s így nem kerülne nagy fáradtságba Körber kollegájával a megalkuvás, ha az osztrákok a mi évszázados türelmünktől vérszemet nem kaptak volna s olyan szemérmetlen követelésekkel elő nem állnának, melyek teljesítése a mi teljes elpusztulásunkat jelentené. Az osztrákok most már nemcsak a közös vámterületet akarják, hanem a külföldi államokkal még olyan szerződéseket is akarnak kötni, hogy csak az osztrák iparcikkeket szabadon behozni.

Felesleges is mondanunk, hogy ha ez megvalósulna, úgy azok a külföldi államok a mi buzánk bevitelét is betiltanák, s így teljesen az osztrákok kényére-kedvére lennénk utalva. De az osztrák pimaszság vakmerő követelésével már minden határt túl halad s egyenesen lehetetlenné akarja tenni, hogy valami kevés lendületnek indult iparunkat fejleszthessük. Azt követeli a kormánytól, hogy az iparfejlesztő akcióját szüntesse be s így teljesen a gazdasági rabszolgaság jármába hajtsuk nyakunkat. Hát ez egyenesen felháborító dolog.

Ilyen kiegyezésbe még Széll Kálmán sem mer beleegyezni, mert fél attól, hogy a nemzet jogos haragjában még a kiegyezés létrejötte előtt elsöpörné miniszterelnöki székéből. A két miniszterelnök nézeteltéréséből ellenséges indulat származott a két államférfi között s ennek következménye az lett, hogy a tárgyalások egyidőre teljesen megszűntek. Az osztrák császár a közös vámterület hive s így táviratilag a napokban Bécsbe hívta Széll Kálmánt s Körber osztrák miniszterelnökkel koronatanácsot tartottak, melyen a kiegyezésről tárgyaltak.

Furcsa dolog az, hogy a magyar miniszterelnököt a magyar király magyar érdekek megvédésére, mert remélhetőleg a magyar király ilyent is ismer, idegen ország fővárosába csi-tálja maga elé. De ennél még különösebb dolog az, hogy két alkudozó fél szabad egyezkedésére a két állam jól felfogott gazdasági érdekén kívül még

más idegen befolyások is nyomást akarnak gyakorolni.

Veszedelemes játékot üznek a magyar nép érdekével. A nép többsége már fel tudja fogni gazdasági érdekét, tudja, hogy a mai helyzetben teljesen tönkre megy, de a nép hangulatával Széll Kálmán a felsőbb nyomásnak s így az osztrák követeléseknek engedjen. Ha Széll Kálmán talpnyalásában annyira fajulna, hogy az országra káros kiegyezést is elfogadná, úgy a nép haragja söpörné el kormányelnöki székéből, ha pedig az osztrákok szekerét tovább tolni nem akarja, úgy kegyvesztetté válik s így kénytelen lesz lemondását beadni. Nem tudjuk mi fog Széll Kálmánban győzedelmeskedni: a hazafias érzés és lelkiismeret, avagy a talpnyaló lakáság.

A polgármester nyugdíjügye.

Lapunk legutóbbi számában röviden megemlékeztünk a jogügyi és pénzügyi bizottságok együttes üléséről. Elmondtuk, hogy a két bizottság Kovács Lajos polgármester nyugdíjigényét akként kívánja rendezni, hogy a városi nyugdíjintézet meg ne terheltessék.

Az együtt ülésező bizottságok azt a javaslatot terjesztik a képviselőtestület közgyűlése elé, hogy Kovács Lajos polgármester állásának elfoglalása alkalmával belépve a városi nyugdíjintézetbe, reá nézve ettől az időtől kezdve a jogokat és kötelezettségeket a nyugdíjintézet szabályai írják elő. De ugyanekkor kilép a megyei nyugdíjintézetből, a hol már hét és fél évi nyugdíj jogosultságot szerzett. Az igazság és méltányosság azt kívánja, hogy itt szerzett jogai csorbulást ne szenvedjenek, éppen azért az együttműködő bizottság azt javasolja, hogy Kovács Lajos nyugdíjigényét a vármegyénél eltöltött szolgálati időt illetőleg a városi házipénztár pótolja.

Hosszas és mélyreható tanácskozássoknak eredménye ez a javaslat s mi nem is kételkedünk benne, hogy a városi képviselőtestület a megoldásnak ezt a módozatát magáévá teszi. El kell fogadnunk ezt a javaslatot, ha azt akarjuk, hogy Kovács Lajos polgármesteri állását elfoglalja s abban megmaradjon. Már pedig ezt a város közönségének óriási többsége akarja; mert megvan arról győződve, hogy Kovács Lajos személyében olyan férfit ültetett a

polgármesteri székbe, a kinél alkalmassabbat az országban alig találhatott volna, a kinek tudása, jelleme és akaratereje nagygyá és boldoggá teheti városunkat.

Kovács Lajos polgármesteri működése elé nagy reményekkel és várakozással tekint városunk népe. Egy olyan magaslatkörű, tapasztalatokban gazdag és tevékeny ember, mint Kovács Lajos, rövid idő alatt is oly eredményeket érhet el, a virágzásnak oly magas fokára emelheti városunkat, a milyenről eddig nem is álmodtunk. A remélhető biztos és öntudatos haladásnak erkölcsi és anyagi értéket ki tudná megmérni? Éppen azért számba sem jöhet az a csekély anyagi áldozat, mely a városi pénztárt Kovács Lajos nyugdíjgyéből kifolyólag terhelni fogja. Ennek a csekély áldozatnak százszoros ellenértékét nyeri a város az ő nagyrabecsült személyében, eredményes működésében, a ki maga a város kormányzói székében a legnagyobb nyereség.

Miskolc város polgársága ilyen érzelmekkel és gondolatokkal várja a keddi napot, vagyis július 22-ét, a mikor a képviselőtestület dönteni fog ebben az ügyben. Dönteni fog pedig abban az irányban, a mint ezt a jogügyi és pénzügyi szakszabványok javasolták. Ideje is lesz már, hogy ez az ügy lekerüljön a napirendről, hogy polgármesterünk mielőbb elfoglalja állását s kezdetét vegye a nyugodt és békés munkálkodás.

Református papok fizetése.

Az alsó-borsodi ev. ref. lelkészek szerdán, e hó 16-án értekezletre gyűltek össze Miskolcra, mely alkalommal a többek között hosszas és beható vita

után elhatározták, hogy javaslatot tesznek az illető egyházi hatóságok utján a zsinathoz, az iránt, hogy a lelkészek fizetéseiket ne természetben, hanem pénzre változtatva kapják s azokat a közadókkal együtt az állam hajtsa be.

Hát annyi bizonyos, hogy a református egyházban a jelenleg is fennálló adózási rendszert gyökeresen meg kell változtatni és pedig minél előbb, hogy ebből veszély ne származzék.

A református lelkészek és tanítók nálunk nem fizetést, hanem „kommenziót“ élveznek, éppen mint háromszáz évvel ezelőtt. Régi, porlepett aktáink szerint a XVI—XVII-ik századokban a papok és scholamesterek fizetése ilyen tételekből állott: „gabona, széna, fánád, egy verő disznó, tyúk, kenyér, egy zsák alma (mikor terem), egy dézsa turó, egy-egy sódar körmöstől, egy pint vaj, egy pint méz, egy nyilas vetés, örlés elegendő, egyszer a falunak minden marháját megfeji, egy-egy sajt, esketés 40 dénár, vagy a mint megalondhatunk . . .“ stb.

Ilyen tételek fordultak elő háromszáz évvel ezelőtt a református papok és tanítók díjleveleiben. Azt adott a falu, a mije volt. A pénz akkor sokkal szűkebben volt, mint ma. Kővári László művében olvassuk, hogy az erdélyi fejedelmek korában egy tavalyi tinó 2 frt, egy jó paripa 25 frt, egy pár ökör 12 frt, egy borjas tehén 3 frt, egy pár csizma 1 frt 40 dénár volt stb. A pénz tehát szűk portéka volt abban az időben.

Hol vagyunk ma attól az olesó világtól? Ma egy jó paripa 500 frt, egy pár ökör 300 frt, egy borjas tehén 100 frt, egy pár csizma 10—15 frt. S a lelkészi fizetések? . . . talán emelkedtek, vagy módosultak a mai viszonyokhoz? Dehogy! Ma is „kommen-

ziót“ adunk a „belső embereinknek“. Nem rég történt, hogy egy dunántúli református lelkésznek perelnie kellett a meg nem fizetett sonkákért hűveivel — s ezek a peres sonkák napfényre hozták a történelmi emlékü herceg-szlósi kánonokat. A belső emberek ma is természetben, naturalékban kapják majdnem mindenütt fizetéseiket. Ma is meg van a gabona, széna, nád, vaj, faggyu, só, sonka stb. a legtöbb díjlevélben, csak készpénz hiányzik belőle, vagy a hol van, azt „garaspénz“-nek szokták nevezni, talán mert garasonként fizetik be.

Hát uraim! ez nem a mai korba való fizetési rendszer.

Hogy ma a református lelkész a „hátralékos sonkák“ miatt haligatóival pereljen, vagy a papné a falu marháját sorba járja megfejni, ez megjárja vicceznék vagy szatírának. de az egyház méltóságához s a papi állás tisztességéhez teljességgel nem illik.

Meg kell változtatni ezt a fizetési rendszert. *El kell törölni a naturálékot s azok helyett tisztességes készpénzfizetést kell adni az egyházi tisztviselőknél.* De nem olyan értékű fizetést, mint ma ad sok egyház, mert az olyan fizetésekre maholnap nem akad lelkész. A statisztikai adatok kéréseketlen logikája szerint 10 év múlva a magyar református egyházak egy része nem kap lelkészt, mert a teológiai intézetek létszáma annyira leszállott, hogy az eddigi létszámnak csak egy negyedét teszi.

De hát hogy is lépne egy tehetséges ifju arra a pályára, hol sem előléptetésre, sem tisztességes megélhetésre nem számíthat. Közlök itten egy lelkészi díjlevelet: 20 köből provent buza, 20 hold föld (1200 ölével), 8 öl tü-

TÁRCZA.

Hattyúdalom.

Olvasómnak mostanában
Bizonyára gyöngy a kedve,
— Tudva azt, hogy árva lantom
Régen el vagyon rekedve.

Úgy bizony, ha versbe kezdek,
— Ilyet könnyen el se hinnél —
Izzadok sok óra hosszat
S nem jutok tovább a czimmél.

Ma is félhat óra tájban,
A mint csöngetett a vekker,
Felsiettem az Avasra,
— Pompás ott verselni reggel.

Előbb jól bereggeliztem
S Szepessynél, a hogy illett,
Behajíték két üveg sört:
Majd csak megszáll így az ihlet.

Árnyékos szerpentin uton
Int felém sok tarka lóca,
Rajtók rimelgettem egykor,
Drága „Ó“-mről álmodozva.

Itt e hűs Csendes Magány-ban,
Hová fény beszélni nem mer,

Dalt és balladákat irtam
Matúránk előtti reggel.

Fent a Szemszűrő-tetőn, hol
Illatontó cserjefás van,
Drámákat férczeltem össze
Három, négy, öt felvonásban.

Tarka verssorokkal akkor
Megteltek mindjárt az ivenk,
Hisz a csengő csalogány és
Suhogó lomb suga rimet,

Egy kopott fapadra dőlve
Előhúgom a papiroost,
De csak nem tudok kisütni
Egy világot, semmit én most.

Fű, virág, lomb mostan is sűg
Hűs szellő lehelletében,
Száz madár zeng most is itten,
De szavukat már nem értem.

. . . Fészeke volt a szívem egykor
Szerelmnek, szép reménynek,
Lassanként ezek belőle
Végképen kiköltözének.

Nem tudok verselni többé.
Jöjj elé, te szürke próza!
Mússa, adieu! Fogadd tőlem
E hattyúdalt, búcsúzóba.

Szimónidész.

Kánikulában falun.

Impertiens meleg van! Nyakrafőre izzad az ember. Mindenki hűvös helyre iparkodik húzódni. Ha engem fölshólitana valamely emberséges ember, hogy válaszzak nyári lakást, mindjárt a pinczére adnám a vótumomat.

Igazán alig merem az ajtón kidugni az orromat, mert künn a lélegzetével sem esik jól, szinte égeti az embernek a torkát a levegő. Ha pedig valami ég, azt locsolni kell. Pláne a torkot! Hisz azt tudja a nyájas olvasó is, hogy a torkot semmiféle biztosító-intézetnél nem lehet asszekuráltatni.

Igy állván a dolog, kénytelen vagyok a szomszédságba átmenni. Nem azért, mintha vizem nem volna, hanem mivel egypár közmondást hiven szeretek megtartani. Az egyik ez: „A vizet még a csizmában sem szeretem.“ Nekem csizmám nem lévén, tehát úgy mondom, ezt a folyadékot a cipőmben nem kedvelem. A másik így hangzik: „A víz csak mosdani jó.“ Erre a czélra csakugyan nagyon alkalmas. Magam is használom.

Nagynehezen egy meggondolásra aztán el is indulok.

Az utcák konganak az ürességtől. Még a kutya is árnyékos helyet keres. Csak itt-

zifa, 10 frt 80 kr. készpénz, 2 frt 50 kr. regale illetőség, 5 frt stola. A ki egy ilyen lelkészi állomást elfoglal, annak 8 gimnáziumi osztályt, 4 évi theologiai tanfolyamot, legalább 2 évi káplánságot kell elvégezni, (ha ugyan nem 12 évig káplánkodik). Tehát egy ilyen lelkészi állomás dotációja egyenlő értékű egy urasági béresgazda, vagy egy vasuti kocsitologató fizetésével. S itt sem korpótlék, sem nyugdíj, hanem ha előregszik, szolgálatra képtelen lesz, tartania kell egy káplánt, a kinek a kosztja és fizetése felemészti az egész jövedelmet.

Református egyházunknak létkérdése — sőt lehet mondani, állami fontos érdek a prot. lelkészi fizetések gyökeres és korszerű rendezése. Ha még csak pár évtizedig így maradunk, a magyarság egyik erőteljes hadserege feloszlásnak indul, vagy rokkantakból fog állani.

Egyházi adózásunk reformjához tartozik az egyházi adó arányos és igazságos megosztása. Most az egyház-fenntartás terhe aránytalan és igazságtalanul oszlik meg a hiveken. A kepe, a provent, a lukma, a párbér neve gyűlöletessé lett a hivek előtt. Mert aránytalanul van kivette, család vagy lélekszám szerint. — *Igaz kulcs csak az adó forint lehet, megállapítva a maximumot.*

A magyarországi református egyháznak több mint két millió tagja van. Ha adóforint után ki lenne vetve a hivekre évenként 2 millió forint, ez a mai teher értékének megfelelné, de a szegénysorsu népen könnyebbé lenne a teher s ebből a 2 millió forintból 2 ezer lelkészt és mintegy negyedfelezer tanítót tisztességesen lehetne javalmazni, ha megmaradna a mai haszon-

élvezett földbirtok s az állam is megfelelő segínyt adna.

E reform anyagilag megszervezné a magyar református egyházat, erőssé, biztossá tenné annak jövőendő fenmaradását s képessé ama nagy feladatok betöltésére, melyek a magyar faj megizmosodásával egyenértékűek. Ellen esetben nem kell hozzá próféta lélek — az ország ezen bátyája porladozni s elmállni fog s felette a nemzetiségi vihar vad fergetege fog üvölteni. Mitől még most megmenthetnők hazánkat!

—y.

Városi apróságok.

Helybeli laptársaink már többször szóvá tették azt a visszásságot, hogy a főkapitány a városnak egy olyan félreeső pontján lakik, mely egyértelmű a város területén való nem lakással. A főkapitány ur lakásán túl tudvalevőleg már mező kezdődik.

Egy ekkora város főrendőrkapitányának okvetlen a központ közelében kellene laknia. Akárhányszor előfordul, hogy e hivatal haladéktalan, gyors intézkedést kíván. Már most mi történik ilyen esetben? Fél óráig tart, míg a központból a hirt a kapitány ur személyéhez származtatják s míg onnan az ő intézkedése visszajut a hivatalba, megint ennyi idő telik el. Ez alatt aztán elszalad az alkalom, vagy olyan dolgok történhetnek, melyből a városra esetleg nagy kár származhatik.

Tavaly nyáron voltam a kolozsvári népzendülésen. Még esti 9 óratájt nyoma sem volt csendháborításnak s egy apró verekedés, melybe természetesen a rendőrség is beavatkozott, oda fejlesztette a dolgot, hogy fél tizkor az egész óriási piac el volt lepve a zendülő tömeggel, az ablakokat derűborura zúzták s a rendőrség már ki sem mert mozdulni a laktanyákból. Deák Pál

rendőrkapitánynak szintén igen távol fektött a lakása s ha dr. Nagy Mór helyettes polgármester a központ közelében nem lakik és gyorsan katonaságot nem kér, még veszedelmesebb alakot ölthetett volna ez a mozgalom. Így is néhány nap kellett a teljes lecsendesítésére.

Ez egy példából is látható, hogy mennyire fontos a rendőrkapitány központi lakása. Hát még mikor gyilkosságok, betörések esetén gyors intézkedésekre volna szükség. Azt felelik erre, hogy a központban mindig van alkalmazott, ki ilyen esetekben a kapitányt helyettesíti. De vajjon az ilyen alantas tisztviselő egészen helyettesítheti-e a főkapitányt? Csak a fizetés és nem a m. kir. és magasabb fokában volna közöttük különbség? Sajnos volna a kapitány urra, ha így lenne.

*

A szemét és újra a szemét, mely marja a lakosság tüdejét, szemét! Ha szél kerekedik, olyan port ver fel, hogy a Saharában képzeled magadat és félned kell az elevenen való eltemetéstől.

A szemét kihordás udvarokról, város utcáiról egyaránt késedelmes és rendetlen. Lesz-e változás, javulás a köztisztaság terén, avagy minden marad a régiben? Rövid időn elválnak. A helyi sajtó azonban jól teszi, ha állandóan „porolja“, a kiknek a portengert köszönheti s ezt a kérdést a teljes megoldásig a napirendről levenni nem engedi.

Ad vocem: *porolás*. Egy ekkora városra nagyon ráférne egy szabályrendelet, mely kapuzárásokról, szőnyeg porolásokról intézkednék. A nagyobb bérházak, az ugynevezett kaszárnya-lakások már nálunk is megsaporodtak. Olyan ház, melyben 10—20 család lakik, akárhány akad Miskolcra is.

Mi természetesebb, minthogy ilyen nagy lakásokban ha a szőnyeg porolásokra nincsen kiszabott idő, nyugodt munkálkodás teljes lehetetlen. A szomszédban a miatt pa-

ott tűnik föl egy-egy emberi lény, a ki harmatozó abrázattal, eltikkadva ballag.

Itt ebben a házban egy meglehetősen terjedelemmel bíró nagysám lakik. A redőnyök egy fiók kivételével levannak eresztve. Bizonyosan komótizál ő nagysága.

De már csak nem megyek el mellette, hogy be ne szóljak hozzá.

A redőny egyik szárnyát szép csöndesen kitarom és bedugom a fejemet.

— Jó napot, kedves nagysám!

Sikojtva kapja föl fejét a pamlag kárjáról.

— Az istenért, de megijesztett! Látja, pongyolában vagyok. De hogy is...

— Igen is van szerencsém látni!

— De hát...

— Tudom, tudom: a nagy melegség miatt tette magát nagysád kényelmi helyzetbe.

— Nem azt akarom mondani. Hogy részelt benézni?

— Éppen a korcsmába készülök menni.

— Mi közöm nekem ahhoz!

— Rekomendálom magamat!

Nem is gyanítja szegény, hogy mire céloztam a korcsmába való menéssel. T. i. ha ilyen kövérségre ránéz is az emberr, hát inni kell.

Most már erre egygyel több okom van...

Ebben a házban még egy irnok lakik, a

ki üres óráiban girher pegazuson nyergalás, vagyis: versfaragó a jámbor.

Ide is bekandikálok, ha már utamba esik.

Éppen az íróasztala mellett egy kadban ül; cssk a feje meg a két karja látszik ki.

— Szervusz poeta! Mit csinálsz!

— Verset! — feleli röviden.

Szegény vers, ez még vizesebb lesz a többinél.

No, hanem itt van már az a ház, a melyet én annyiszor megtisztelek látogatásommal. Egy hosszú lécz nyulik ki a padlás ablakából, a melyen egy megviselt koszoru függ.

A korcsmaszobában a csapláros nagyokat hortyog a leterített subán. A mint orlyukain kifujja és beszívja a szuszt, ősz bajusza le s föl lebeg.

Félőrai kiabálás és ranczigálás után sikerült bele lelket vernem.

— Hát mi köll? Tán fizetni akar?

— Nem én, most nincs pénzem. Egy pohár sört hozzon.

A másik fél óra mulva aztán előttem áll a pohár sör.

— Terenyemre hajtom a fejemet, könyökömet az asztalra helyezem és bámulok ki a nagy világba.

A falu végén az usztatóban egy rakás gyerek élvezi a fürdői szezon — birkák, lovak és disznók társaságában.

A víz partján egy rongyos sátor diszeleg, fekete cigányhad hűsöl alatta.

E közben egy uriféle ember furcsa „adon-isten“-nel toppan be:

— A fausi doktorok — mondja tudományos pofával — egytől-egyig suszterek és hentések!

Most azt is tudom már, hogy kánikulában elpárologhat az ember esze.

Szegény! ez is bizonyosan úgy járt.

— Ezt megmondom a szemükbe 'is! — folytatja mérgesen.

De már jó tesz innen távoznom, mert valahogy engem néz doktornak, a mitől pedig az isten mentsen meg.

Otthon mit tehet az ember? Háborut üzen a legyeknek. Valóságos Kinizsi módjára cselekszem. Egyik kezemben a vászon kabátot, másikba a törülközőt veszem és rettenetes égháborut csinállok a szemtelen tola-kodó nép közt.

Mikor aztán ennek a mulatságnak is vége van, besötétítem a szobát, rápöffentek hosszúszáru pipámra és végig nyújtózkodom a kanapén.

Félálomba ismét megjelenik előttem az az uriember, a ki a fausi doktorokat oly szépen megtisztelt. Önkénytelenül fölsóhajtok:

— Isten! ereszd rá kegyelmed sugarát!

Kalmus.

naszkodnak, hogy az én cselédem 6 órai porolása őket álmukból felzavarja, nekem meg 11 órakor, mikor e sorokat írom, viszszaadják ugyanők a kölcsönt. Szól a szőnyeg, akár az ágyu. Tessék aztán ilyenkor nyugodtan dolgozni.

Egyszerűen el lehet fogadni a főváros szabályrendeletét, mely 6 órától 10-ig engedi meg az ilyen műtétet. Elég nagy város vagyunk arra, hogy ilyen intézkedésekre szükségünk legyen. Mi lenne pl. ha a lutheránusok bérházában valaki a templomozás alatt kezdené a porolást?

Kutya világot érünk itt Miskolcra. Bővében vagyunk pudliknak, újfönladiaknak, bernáthegyieknek, vadászutyáknak, s ki igazi nagy ur, van annak még dán dogá is. Kutya és uri hajlamok együtt járnak, már pedig mi magyarok született urak vagyunk.

Ezek a kutyák néha utca közepén, a járó-kelő publikum láttára párosával nem éppen épületes jeleneteket rögtönöznek. Néha harci kedvük is támad, a nőneműek kegyeinek birtokáért. Ezek a tépelődő kutyák, a napokban iszonyu marakodással felugráltak a járdára s a mint egymást földre teperni igyekeztek, egy kis gyerek lányt levertek a lábáról, ki az iszonyu jelenettől majdnem halálra ijedt.

Más városokban szabályrendelet intézkedik arról, hogy a kutyák az utcán csak is vezetékén járhatnak s ki ezt be nem tartja, szigorúan büntetik. Nálunk? Ilyet még csak kívánni is neveltséges. A kis gyerekek halálra rémulése bliktri; fő dolog a dán dogok szabadsága. Mert hiszen nálunk *ilyen dolgokban* emberek, kutyák egyaránt — *szabadelvűek*.

Igen kedves dolog az is, mikor a boldog kutyatulajdonosok hazulról egy fél napra eltávozva, féltett kutyájukat ketreczbe zárják, hol azok gazdájuk visszaérkezéseig a honmaradott lakók mulattatására iszonyuan vonitanak. Ők és a lakók egyaránt kutyául érezhetik magukat ez iszonyu zene alatt, melyet szintén nem ártana megrendszabályozni.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** *Zelenka* Pál ág. ev. püspök hivatalos ügyben csütörtökön Iglóra utazott, a mai nap folyamán azonban hazaérkezik. — *Soltész* Nagy Kálmán országgyűlési képviselő családjával együtt Radegundba utazott. — *Gógh* Gyula most fehértemplomi állami főgymnáziumi tanár, régebben a helybeli kir. kath. gymnasium közkedvelt tanára, ismerőseinek látogatására városunkban időzik. — *Kiss* Lajos miskolci ev. ref. főgymnáziumi tanár, ki a nyarat rendszeren külföldi tanulmányuton tölti, az idén Szerájevóba rándult, hogy Baumgarth Boldizsár barátját látogassa meg.

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselő testülete f. hó 22-én kedden délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a melynek egyedüli tárgyát *Kovács* Lajos nyugdíj-ügye fogja képezni. Ezzel kapcsolatban kerül tárgyalás alá a pénzügyi és jogügyi szakbizottságok együttes jelentése is a nyugdíjra vonatkozólag.

— **Előléptetések és áthelyezések.** A válás és közoktatásügyi miniszter *Czeplédi* Elek miskolci felső kereskedelmi iskolai tanárt a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, *Fotés* István tanárt pedig a IX. fiz. osztály

2. fokozatába előléptette s a fogarasi felső kereskedelmi iskolához, *Vécsei* István fogarasi tanárt pedig Miskolczra helyezte át. — A földmivélségi miniszter *Kerekes* Mór sajtó-szentpéteri járási állatorvost Kőrösbányára, Szentpéterre pedig *Dienes* Béla állatorvost helyezte át.

— **Samassa József egri érsek,** — mint Egerből írják — nem lesz otthon a július 23-án megtartandó jubileumi ünnepségen. Az apostoli szerénységű egyházfejedelem úgy tért ki az ovációk elől, hogy hosszabb tartózkodásra a kisingeni gyógyfürdőbe utazott.

— **Bányavasut bejárás.** A szendrői kőszénbánya részv. társaság iparvasutjának műtanrendőri bejárása tegnapelőtt ment végbe. A megnyílt iparvasut a szendrői kőszénbánya-teleptől Szendrő vasuti állomásig vezet. A vasutvonal mindenben a törvény által előírt szabályzatok szerint épült, azért az mai napon a közforgalomnak átadott. A megnyitáson, illetve a műtanrendőri bejáráson résztvettek: a kereskedelmi miniszterium és a vasuti és hajózási főfelügyelőség képviselőiben Hováth Károly vasuti és hajózási főfelügyelő, Szende Zsigmond a m. kir. államvasutak igazgatósága részéről. A miskolci üzletvezetőség pályafentartási osztálya részéről: Bende Andor osztályfőnök, Tárcazy Ferencz felügyelő. A közigazgatási bizottság megbízásából Szekrényesi Árpád, a törvényhatóságok képviselőiben Zsóry Gusztáv főszolgabíró és Gedeon Aladár abauji főszolgabíró. Az államépítészeti hivatal nevében Horváth Béla kir. főmérnök. A bpesti hányakapitányság részéről Albert Ferencz. Az újmiskolci osztálymérnökség részéről Hauser Ernő osztálymérnök és Gábor Ernő mérnök. Az üzletvezetőség forgalmi osztálya részéről Nagy Bertalan ellenőr és Bajza István hivatalnok. A szendrői kőszénbánya részvénytársaság képviselőiben megjelentek: Koos Soma igazgató, Ragályi Béla országgy. képviselő, Bárczay László, Gencsi Samu dr., Horvát Bertalan dr., Szathmáry Király Pál, Grünwald Ede, Sárkány Kornél és Terhes Lajos igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok. A hivatalos eljárás befejeztével a bányatársaság villásreggelit adott, majd *Bárczay* László borsodi nagybirtokos hívta meg ebédre a bizottság tagjait.

— **Esküvő** *Bottlik* József, a mező-csáthi járás főszolgabírája csütörtökön, e hó 17-én esküdött örök hűséget *Abonyi* Aranka urhölgynek Budapesten.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.** *Kedves* István kir. tanácsos pénzügyigazgató aug. hó 2-án kezd meg hat hétre terjedő szabadságidejét, melyet Erdélyben fog eltölteni. Távolléte alatt *Anderko* Tamás pénzügyigazgató helyettes vezeti a hivatal ügyeit.

— **Halálozás.** *Bendrin* János ösmert polgártársunkat is súlyos vesztés érte. Neje, születet Varga Erzsébet szerdán este 6 órakor hosszas szenvedése után jobblétre szenderült. Az elhunytban dr. *Varga* Pál városi árvaszéki ülnök a nővérét, *Szlavkovszky* Imre pedig anyósát gyászolja. Temetése pénteken délután 5 órakor volt, nagy gyászoló közönség jelenlétében.

— **A színi kerület s a primadonna.** A múlt héten tudvalevőleg a miskolci színi bizottság dr. *Tarnay* Gyula alispán vezérigazgató elnöksége alatt végleg megállapította a színi kerületet, s meghatározta egyúttal azt az időt is, mikor a társulat a kerület egyes helyein játszani fog. Egernek a július hó jutott, a mi ott határozott visszajelentést szült. Azt mondják ugyanis az egeriek, hogy vagy más időben tartson náluk a pár hetes színi idény, vagy akár ne is menjen a társulat oda, mert júliusban Egerbe hiába megy. Ez a kívánsága Egernek jogos, de ép oly jogos a miénk is, midőn a primadonna kérdést szeretnénk rendbe hozni. Hogy *Pálfi* Nina szerződését nem tartjuk szerencsés gondolatnak, azt már máskor is hangsúlyoztuk; s mert tudjuk, hogy a közönség sem rajong érte, azért szeretnénk e kérdést még idejébe rendbe hozni. Egy gyenge primadonna fél bukást jelent, s ha

később úgy is változtatni kéne, jobb lesz előbb a kérdést megoldani. Sokat nem kívánunk, kiváló művésznek hozzánk még nem igen jön; de legalább olyan primadonnánk legyen, a ki némi igényeknek képes megfelelni.

— **Halálozás.** Városunk egyik közszere-
tetben álló polgára, *Blau* Emil szobafestő
kedden este 10 órakor elhunyt. Egy órával
előbb még társaságban volt, a honnan a leg-
jobb hangulatban ment nejével haza; itt
hirtelen rosszul lett s a boldogtalan embert
pár perc alatt a szélhűtés megölte. Mire
a gyors orvosi segély megérkezett, akkor
már kiszendetett. Temetése csütörtökön dél-
előtt 11 órakor volt, a mely alkalomra a
gyászház udvara színültig megtelt gyászoló
közönséggel, a kik között az ipartestület
előljárósága majdnem teljes számban meg-
jelent, hogy a végtisztelést megadják egyik
legkiválóbb tagtársuknak. A derék polgár
és kiváló tehetségű ember tragikus halála a
legszelebb körben nagy részvétet keltett,
s szem nem maradt szárazon midőn a bol-
dogtalan hitves hangos zokogással borult a
néma koporsó fölé.

— **Vidéki nyári táncvígalmom.** F. évi ju-
lius hó 27-én Mályiban a vasut melletti kies
erdőben, zártkörű jótékonycélu nyári tánc-
vígalmom rendeztetik, melynek tiszta jövedelme
a „Tanítók Háza“ javára leendő fordítva. A
4 korona család és a 2 korona személy be-
lépti díjak s felülfizetések hirteligen lesz-
nek nyugtázva. A táncvígalmomra szóló meg-
hívók a n. é. közönségnek már elküldettek,
s ezen nemes jótékonycélt pártolók ez uton
is felkérnek a rendezőség által, hogy be-
cses megjelenésükkel szerencsétlenül méltöz-
tassanak. — Mutassa meg a n. é. közönség,
hogy a „Tanítók Háza“ iránt nemes elösze-
rettel s ragaszkodással viselkedik. Hozza
meg csekély anyagi áldozatát azon nemes s
szent célu intézet javára, mely kulturális
eszméink legfőbb hirdetője és osztogatója s
a szegény elhagyottaknak jótéteményezője.
Ne legyen azért hívó szavunk pusztában el-
hangzott szó, hanem mindnyájan pártoljuk a
„Tanítók Háza“ javára rendezett nyári tánc-
vígalmat!

— **A „petíció utójátéka.“** czimen lapunk
legutóbbi számában hozott közleményeinkre
— melyet a „Mező-Kövesd és Vidéké“-ből
vettünk át — *Évva* Ernő miskolci ügyvéd
a következő felvilágosító sorokat küldte la-
puk szerkesztőségéhez. Tisztelt Szerkesztő
Úr! Becses lapja folyó évi 57-ik számában
a „Petíció utójátéka“ czimmal egy a saját
nevemmel is kapcsolatba hozott értesítést
olvastam, — a melyre az igazság kedvéért
következőket jelentem ki: A m.-kövesdi
petíció ügyben nem az én helyettesem volt
Vig Viktor ügyvéd, hanem az ő neve magá-
ban a petícióban a kérvényező által lett
beiktatva, azon törvényes követelmény ki-
elégítésére, — a mely szerint; a *meghatal-
mazottak egyikének Budapesten kell laknia.*
Szó sincs róla, hogy a 3000 korona biztosíték
eluszott volna, mert hiszen tárgyalás sem
volt és éppen azért lett a kérvény vissza-
vonva, nehogy a biztosíték egészben vagy
nagyobb részben elveszzen. Valódi oka te-
hát az utójátéknak azon körülmény, hogy
Vig Viktor ügyvéd két rövid levél- és egy
sürgöny válaszáért 500 koronát akar a kérvé-
nyezőknél maga részére behajtani, jóllehet
ezen 500 koronát az összes petícionális költ-
ségként — tehát az én járandóságaimnak is
bennértésével állapította meg a kir. kuria.
Mivel pedig a kérvényezőknél 400 koronánál
többet költség képen vállalni — mindkettőn-
ket, illetőleg — nem hajlandók, — ily ké-
pen, ha *Vig* urnak az 500 korona követelést
kifizetnék — akkor reám nézve azon trivi-
ális helyzet állana elő, — hogy jóllehet, az
egész kérvényezés körül minden munkát és
fáradságot én teljesítettem, s költség kiadá-
saim mintegy 300 koronára mennek — még
is mindezen felül nekem kellene 100 kor-
onával es a felmerült költségekkel tul fi-
zetnem a megbízatás szerencsésjét, — és ki-

eszközölnöm azt, hogy az egész kérvényezés az illetőknek csupán 400 koronájukba kerüljön, s egyszersmind magának Vig urnak 500 korona hasznot hozzon. Nem levén alkalmas helyzetem ily féle lebonyolításhoz ügyvédi vállalkozásaimnak, — ez az oka, hogy míg azon kérdés eldőlt — mi jár nekem, mi Vig urnak az 500 koronából? addig a kérvényező urak csak letéttel akadályozhatják az őket erőszakoló eljárást. Mídon e soraimnak helyet kérek, vagyok kiváló tisztelettel *Éva Ernő*, ügyvéd.

— **Esküvő.** *Kóhn* Zsigmond f. hó 20-án, vasárnap délután 3 órakor tartja esküvőjét *Schweitaer* Emma kisasszonnyal, *Schweitzer* Albert gépgyáros kedves leányával a *Kazinczy-utcai* izraelita templomban.

Posta-gyakornokok kerestetnek. A kassai posta és távirda igazgatóság 12 gyakornoki állásra hirdet pályázatot, a mely állásra a kérvények augusztus 15-ig nyújtandók be a kassai igazgatósághoz.

— **Hevenyfertőző kórok a városban.** Dr. *Jacel* Soma városi tiszti orvos tegnapelőtt adta ki a város területén f. július 1-től 15-ig előforduló hevenyfertőző betegségekről szóló statisztikai kimutatását. E kimutatás szerint vörheny, hagymáz, trachoma és kanyaró szörványosan fordult elő. Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy a megye területén Mező-Csáthon a kanyaró járványszerűleg lépett föl s rohamosan terjed. A járvány terjedésének meggátlására a hatóság a legszélesebb körű óvintézkedéseket megtette.

— **Árpavásár.** A borsodmegyei gazdasági egyesület csütörtökön tartott választmányi ülésen Szathmáry Király Pál elnöklété alatt, elhatározta, hogy az idei, augusztus hó 21-ikére kitűzött országos árpavásárt, az aratás kése miatt egy héttel később, aug. hó 28-án tartja meg a vármegyeház nagytermében.

— **Lóvásár.** A borsodmegyei gazdasági egyesület a miskolci vásártéren épített nagy lóistállókat már teljesen elkészítette és az I. nagy lóvásárt augusztus hóban a Sámuel-napi vásárkor tartja meg, a melyre már aug. hó 21-étől hajthatók fel az állatok. Ugyancsak a vásár napján lesz az istállók ünnepélyes megnyitása is.

— **A Chevra kadisa közgyűlése.** A helybeli szent-egylet kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek főtárgyát az izr. kórház újjáépítése s a gázskocsi telep létesítése képezte. A közgyűlés az ide vonatkozó s bemutatott terveket nem fogadta el, hanem új terv készítésére utasította az építészeti bizottságot. Nem utalványozta ki továbbá azt az 1000 koronát sem, a mit a városi szegényügyi bizottság részére eddig minden évben megszavazott. Szóval a közgyűlés ellenzéki kedvében volt, s megtagadott mindent, a mi megtagadható volt.

— **Gyermekek mulatsága.** A Csabai-kapuban levő kiseddóvó növendékei számára f. hó 19-én, délután 3 órakor *Torkos Gizela* óvónő a *Vörös Rákon* nyári mulatságot rendez.

— **Otromba inas-vicczok.** Otromba és veszélys tréfát csinált tegnap néhány éretlen inas gyerkőcz, a melynek komoly következményei lehettek volna. Azt találták ki nevezetesen a pihent eszü tanoncok, hogy egy vékony kérges kötélnek egyik végét a *Szemere-utca* egyik háza csengőjének fogójához kötötték, míg a másik végét a járdán kívül levő vastag akáczfához erősítették s azzal várakozó álláspontba helyezték magukat. Nemsokára akadt ember a horogra, még pedig kettő is, de a viccz komolyabban ütött ki, mint a hogy ők akarták. Két uri ember jött ugyanis az utcán, kik a kifeszített kötélnek egyenesen nekimentek, mivel sötétben nem láthattak előre s így egész gyanutlanul történt meg a szerencsétlenség. Az egyik úri embernek a nyakáig ért a kötél s mikor a torkát erősen megütötte, annyira megijedt, hogy hanyatt vágódott. A másik ur, ki kisebb volt, annak a szájáig ért a kötél s mikor abba beleütődött, a szájában levő égő szivar a tor-

kára csuszott. A csengő természetesen a hatalmas kétszeri rángatástól erősen csegett, a mire meg a házmester rontott ki a kapun s ráadásul jól lehordta őket, hogy uri emberek létére nem szégyenlik magukat ilyen gyermekjátékot üzni. Ilyenek történekek nálunk a sötétben.

— **Turista-kirándulás.** A Borsodi Bükk-Egylet július 20-án, vasárnap, délutáni kirándulást rendez. Útirány: Miskolcz, Nagykömlő, Tapolca, Kőkötő, Miskolcz. Indulás d. u. 2 órakor az Erzsébet-térről. Gyaloglás 4 óra. Vezető *Petro József*.

— **Értekezlet.** A miskolci pinchérek, — egyesülni és testületileg szervezkedni akarnak. Már tartottak ebben a tárgyban értekezletet s augusztus hó 1-ére tűzték ki az alakuló közgyűlés határidejét. A szervező bizottság hétfőn délután fog tartani egy szűkebb körű tanácskozást, melyen a budapesti központi egyletbe és nyugdíjintézetbe való beolvadás s a kör céljaira szolgáló helyiségek ügyében fognak értekezni.

— **Blaháné czimbalmosa Miskolczon.** Blaháné kedvelt czimbalmosa, mint az előző években, úgy az idén is társulatot szervezett a fővárosi színházak tagjaiból. Tagjai, a kik nagybárá Népszínházaiak, mind kitűnő erők és mint több vidéki lapban olvassuk, mindenhol nagy sikereket ért el. Tagjai közül különösen figyelmet érdemelnek, *Lédeczi Mariska* és *Dorozsmai Józsa*, a népszínház szólo balettánczosnői, a kik különösen nagy sikereket értek el spanyol cascagnet, angol és oláh tánczaikkal. A társulat műsora olyan változatos, hogy igazán szép estékre van kilátása a miskolci művészetért lelkesedő közönségnek. A társulat szombaton, vasárnap és hétfőn tartja hangversenyét a *Korona* szálloda nyári helyiségében. Kezdeté 8 órakor. Belépődíj 1 korona.

— **Elfogott zsebtolvaj.** A kánikullában úgy látszik nem szeret mindenki elutazni, legalább *Rakóvics József* zsebtolvaj itthon akart nyaralni. Pedig a többi évszakokban gyakran ki ki rándul, hogy idegen városokat örvendeztessen meg jelenlétével; a nagy melegben azonban itthon maradt s nálunk próbálta meg kiseddó játékaikat. Szerdán este éppen *Czeizler Adolf* kávést szemelte ki, hogy nélkülözhető ékszeraitól megkönnyebbitse; a jeles ur azonban rajta vesztett s a zsebére helyett horogra ő került. Az órákedvelő zsebest a rendőrség vette pártfogás alá s a börtön egyhangu magányában alkalmat ad neki, hogy zsebére helyett a napot lophassa el.

— **Szerencsétlenül járt kocsis.** *Gottfried Dávid* miskolci szemétfuvarozó vállalat tulajdonosának szolgálatában állott *Szücs János* nevű kocsis. Szerdán délután, a mikor a kocsi éppen valamit szállított, a kocsi rudja eltört és a lovak megbokrosodtak és a gyeplőt tartó *Szücs István* magukkal ragadták, lebukott a bakról és oly szerencsétlenül esett a lovak közé, hogy az egyik ló az arcába taposott és 8 fogát kirugta s alsó-alkapcsát is eltörte. A szerencsétlenül járt kocsisat beszállították az Erzsébet kórházba, hol most élet-halál között lebeg.

— **Pénzgyár a malomban.** A Tiszamentén Miskolcz környékén is már régebb idő óta tapasztalták, hogy hamis egy és ötkoronások kerülnek forgalomba. de sem a hamis pénz terjesztőit, sem pedig a gyártóit eddig nem tudták kipihatólni. A múlt vasárnap — így írják nekünk — Csegén két vízi molnár *Kallos Imre* és *Berecz Ferencz* a korcsnában mulattak s mikor már alaposan eláztak, fizettek, de hamis koronásokkal. A korcsmáros *Bajna Ferencz* átvette a pénzt, de másnap átadta a csendőröknek, megnevezve az illetőket, a kiktől a hamisítványokat kapta. A csendőrök figyelemmel kísérték a két embert, s az a gyanu támadt, hogy a hamisítvánok *Kallos Imre* vizimalmában készülnek. Másnap éjjel két csendőr csolnokon észrevétlenül behatolt a malomba, a hol megtalálták a pénzgyártó műhelyt és a hamisításhoz szükséges eszközöket s ezekkel együtt a pénzgyártó-

kat, is a kiket éppen munkában találtak. A főmester *Varga Gábor* molnár legény volt, *Kallos legénye*, a ki a múlt ősszel jött haza a fegyházból három évi raboskodás után. A titokba be volt avatva *Berecz* és *Csonka Sándor* szomszédos malomtulajdonosok is, akik éjjelenként részt vettek a hamis pénzek gyártásában. A csendőrség a pénzgyártókat letartoztatta. Elkoboztak két öntő tégelyt, 18 papírlenyomatot, nagy mennyiségű czint és spialtert, a miből a hamisítványok készültek; továbbá 98 drb. ötkoronás és 243 drb. egykoronás hamisítványt. A hamisítványok terjesztésében *Szikra Vincze*, *Gyenes Bálint*, *Virág József* és *Gernák Mihály*, a pénzgyártók sógorai működtek közre.

— **Az öngyilkos diák halála.** A kis 12 éves *Halász Imre*, a ki pár nappal ezelőtt öngyilkossági szándékkal lugkőldatot ivott, tegnapelőtt az Erzsébet kórházban kiszervelett.

— **Megmárt asszony.** *Bodnár* Jánosné *Füzes-utcai* lakosnő tegnap panaszt tett a rendőrségnek, hogy egyik szomszédjának a kutya még e hónap elején megbarapta. *Bodnár* előbb maga orvosolta sebet, most azonban feljelentette az esetet, mert fél, hogy a kutya veszett volt. Az asszonyt súlyos sérülésével orvosi gondozás alá, a kutyát pedig megfigyelés alá vették.

— **Tolvaj cseléd.** *Ernst* Soma *Széchenyi-utcai* üvegkereskedő panaszára a rendőrség letartoztatta *Kövi Julianna* cselédleányt, a ki a kereskedő raktárából egész csomó különböző tárgyat összelopkodott, a miket aztán részint elajándékozott, részint értékesített. A rendőrség úgy a cselédleányt, mint az orgazdái ellen megindította a vizsgálatot.

Árverés a vasutnál. A gömőri pályaudvar raktárhelyiségében f. hó 24-én, csütörtökön, a kézbesíthetetlen és ki nem váltott árukat fogják elárverezni.

Férfiaknak ingyen !!

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet póstán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nem a bajokban, sziflisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nem a bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a *State Medical Institute*-nak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhol magyarul, mire titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: *State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.*
A levelek mindíg bérmentesítendők.

A szerelmes adós.

— Felemás levelek. —

Egy ur, a ki itt jár az utcáinkon, egy napon gondosan bezárta a szobája ajtaját s nekiült az íróasztalának. No, — gondolta — most nem háborgathat senki sem, tehát fogjunk hozzá a levélíráshoz.

Két levelet kellett megírnia. A szabójától rendkívül érélyes hangú felszólítást kapott, azt okvetlenül el kellett csiritania, azután meg a szabó most nem akarja a megrendelt nyári nadrágot elkészíteni. Pedig arra okvetlenül szüksége van, azt ki kell belőle még csikarni.

A másik levél nem ilyen prózai dologról szólt. Azt az imárottjának írta, annak a

szőkehaj, babaarcu kis lánynak. a kinek argusszemű mamája úgy vigyáz, hogy az ő leánykája János ur csábító pillantásainak ellentálljon.

Köztudomású dolog azonban, hogy a szerelmes emberek meglehetősen szórakozottak s egyet-mást mindig elfelejtnek. Nem lehet hát csodálni, hogy János ur, mikor a szabónak szóló levele első oldalának utolsó sorát írta, boszankodva vette észre, hogy elfelejtett itatós papírról gondoskodni. Ezért már nem akarta abban hagyni a levélírást s így gondolkodott.

— Mikorra ez az oldal megszárad, addig én megírom a Margitkának szóló levél első oldalát, amíg pedig ez megszárad, addig befejezem a szabó levélét és mire az megszárad, készen leszek a másikkal.

Mazur János gratulált magának a sikerült eszméhez és egészen megelégedett arról a közismert tényről, hogy a szerelmes emberek nagyon, de nagyon szórakozottak.

Másnap Szántó M. éstársa szabócézég főnöke a következő levelet kapta:

<p>Tisztelt uram! Becsésére válaszolva igen kérem, hogy most ne sűrűsse az adóságom kifizetését. Nyugodt lehet, hogy bizonyára ki fogom fizetni. E szándékomban remélem pillanatig sem kételkedett s e hitban még csak arra a reám igen fontos szívesre kérem,</p>	<p>ne feledje el azt, a ki magát véletlenül, ész nélkül szereti. Hiszen tudja, hogy egész szívem örökre az öné és hogy életem egyetlen reménye, hogy önt, ön drága, édes angyali teremtés karomba véve ölhessem és esőkolhassam. Sirig öné, az ön megbabonázott Jancsija.</p>
--	---

Ugyanakkor pedig egy aranyos szőkefürtös baba tágra nyílt szemekkel olvasta a következő kissé érthetetlen levelet:

<p>Imádot egyetlen angyalom! Már régóta nem látam s a szívem kétségbeesve vergődik azon gondolatra, hátha ön nem szeret. Hiszen tudja, hogy imádom, szeretem lelke egész hevével. Más írni valóm nincs is, de ezt az örökké tartó érzelmét mindig leírni szeretném. Hiszen tudom, hogy maga szeret engem, érdemtelent, köszönöm ezt és kérem,</p>	<p>hogy a nyári nadrágom minél előbb küldje haza, a hátsó zsebet pedig okvetlenül szarvasbőrből csinálja, mert abban hordom az aprópénzem. Egyébként ne féljen, pénzt kap tőlem dögivel, csak rendesen szolgáljon ki. Adieu! Mazur János.</p>
---	---

És János most nem tudja felfogni, hogy miért nem küldi el a szabó már azt a nyári nadrágot és mit jelent, hogy a szőkefürtös angyal nem felel a levélre.

CSARNOK.

Hozzá . . . !

Csak egyet szerettem egész életemben,
Oh de az az egy is hűtlen lett már hozzám;
Csak érte dobogott szegény fájó szívem,
Ő tudta ezt — mégis el- itthagyt arván.

Azóta bolyongok céltalan utakon,
Fájdalmamra sehol gyógyulást nem lelek;
Istenem, miért is hihettem oly vakon?
Boldogtalan én most oly nagyon szenvedek.

Oh mikor lesz vége kinos gyötrelmemnek?
Vagy örökké így tart egész életemen át?
Miért is nem tud már vége lenni ennek . . .
— Küldd el, óh Istenem, a jólétevé halált . . . !

Halapka Pál.

A megöszülésről.

Fiatalkorban a haj kéregállományában részint oldott, részint szemcsés állapotban lévő festanyag van lerakódva s ez adja még a hajnak színét. A szerint, a mint a festanyag

kisebb vagy nagyobb mennyiségben van jelen, változik a haj színe. Így szőkéknél kevesebb a festanyag, mint a barnáknál. Fiatalkorban teljesen festanyag nélküli haj nem létezik, a menyiben kisebb-nagyobb mennyiségben minden színű hajban van, sőt még az albinok (fehérhajuak) hajában is. Öregkorban legtöbb embernél e festanyag mindinkább halványodik, majd később részben vagy teljesen eltűnik s annak helyét levegő foglalja el, a haj megöszül.

Ha a festanyag csak részben tűnt el s még csak kevés levegő van a hajkéreg és velő állománya között, akkor a haj előbb szürke lesz s csak miután az egész festanyag hiányzik s helyébe levegő jő, — lesz a haj fehér ősz.

Teljesen ismerjük tehát a haj megöszülésének physikalís okát. Hogy pedig miért látjuk az ősz haját fehérnek, ennek is megvan physikai oka, Utalunk kell ugyanis a fénytalan alapelveire, melyek szerint mindazon testek fehéreknek látszanak a napfényben, melyek a reájuk eső fénysugarakat nem szörpölik el, azaz nem eresztik magukon keresztül, hanem szétszórta reflektálják. Az ősz hajnál ama apró leghólyagocskák idézik elő, melyek a festanyag helyébe léptek.

Hogy mi okozza a festanyag eltűnését, az még teljesen ismeretlen. Érdekes, hogy míg a hajból a festanyag eltűnik, addig a bőrben lerakódott festanyag, mely az embereknek és népfajoknak oly nagy színvaritíóit adja s mely különben teljesen homolog a hajban lévő festanyaggal, öregkorban sem nem halványodik, sem sem tűnik el.

A megöszülés nincs bizonyos időhöz kötve; innen van, hogy némely embereknél még a legmagasabb korban sem észlelhető. Valóban furcsa játékot és szeszélyt űz a természet e tekintetben némely emberrel. Hisz nem is oly ritka, hogy néha már az ifjúkorban lép fel az őszülés s ilyenkor az élettől s egészségtől duzzadó piros arcz oly kontraszt képez az ősz hajhoz, — hogy az üde arcz szín szinte kigunyolni látszik az öregkor symbolumát, — az ősz hajakat.

Tapasztalati tény, hogy a hajzat és szakál korábban őszül, mint a test többi részein lévő szőrök, úgy hogy valószínűséggel fel lehet venni, hogy a megöszülést a levegő is befolyásolja, illetve gyorsítja.

A megöszülés ideje és fokára nézve alig lehet különbséget felvenni a két nem között s ha mégis tapasztaljuk, hogy a férfiak gyorsabban őszülnek meg, mint a nők, úgy ezt inkább ama körülménynek kell tulajdonítani, — hogy a férfi már hivatásánál fogva is nagyobb viszontagságok és ártalmaknak van kitéve, mint a nő.

Vannak esetek, midőn a hajzat egyes területeken hirtelen megöszül. Ez esetekben a fehér foltok majdnem részarányosan váltakoznak festenyzett területekkel. Okát eddig még nem tudják; lehetséges azonban, hogy ennek oka abban rejlik, hogy a hajban felhalmozódott a levegő, a nélkül azonban, hogy a festanyag megkevesbedett vagy eltűnt volna.

Egészen rejtélyesek azon esetek, midőn a hajzat egész kiterjedésben hirtelen megöszül. Már a legrégebb idők óta fel vannak jegyezve és ismertette oly esetek, hogy az illető egyén hirtelen, pl. egy éjszakán át, teljesen megöszült. Kétkedéssel kellene fogadni az ily eseteket, ha a tapasztalati tény nem igazolná

és ha e feljegyzések nem volnának oly megbízhatók. Különösen a forradalmak, üldöztetését és az államrendi megrázkódtatások időszakában gazdag ily adatokban. De még ma: nap is elég bizonyítékot nyújtanak erre nézve a bőrtönök és tébolydák. Általánosan el van terjedve a közönség körében ama nézet, hogy hosszantartó és heves kedélyrázkódtatások, gond, félelem, irtózat gyorsítják, illetve befolyásolják a megöszülést. Oly számosak az adatok e tekintetben, hogy egyszerűen kétkedéssel vissza nem utasíthatók; mindazonáltal hiányzanak még ez irányban az exakt megfigyelések.

Közgazdaság.

Állatvásár.

A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület július 27-én az állatvásártéren ló- és szarvasmarha-vásárt rendez.

A díjazásokra vonatkozó határozmányok a következők:

1. A díjazás oklevelek és pénzbeli díjak kiosztása által történik.

2. A díjazásban résztvehet a vármegye minden állattenyésztő gazdája, nagy és kis birtokos, valamint a községek is.

3. Pénzbeli jutalmak csak kigazdák és községeknek adhatnak ki, nagyobb tenyésztők oklevelekkel jutalmaztatnak.

4. Díjaztatni fognak:

A) Lovaknál:

Anyakancza 1902-ik évi csikájával I., II., III., IV. és V-ik díjjal, 3—4 éves kanczacsikó I., II., III., IV. és V-ik díjjal, 1—2 éves kanczacsikó I., II., III., IV., és V-ik díjjal.

B) Szarvasmarhánál:

1—4 éves tenyészbika I., II., III., IV. és V-ik díjjal, Tehén I., II., III., IV. és V-ik díjjal, 1—2 éves üsző I., II., III., IV. és V-ik díjjal.

5. Kiosztandó díjak:

I. díj 100 korona, II. díj 75 korona, III. díj 50 korona IV. díj 30 korona, V. díj 15 korona.

Ezen díjakon kívül 100 koronás tenyészdíjak is fognak kiosztatni oly kiváló anyakanczák és borjastehenek tulajdonosainak, a kik kötelezik magukat ezen tenyészdíjat nyert állataikat megtartani s a következő két évben tartandó díjazásokra azon évbeli ivadékaikkal elővezetni.

Nagyobb tenyésztők részére oklevelek fognak kiadatni.

6. Az odaitelt díjak, az oklevelek kivételével, a helyszínen elismervény ellenében azonnal kézbesítetnek.

A bíráló bizottság a díjazási helyeken működését délelőtt 9 órakor kezdi meg, a kiállításra szánt állatok tehát minden előzetes bejelentés nélkül reggeli 8 órára elővezetendők.

8. A bíráló bizottságnak jogában áll az eredetileg megállapított díjak felosztását és kiadását az elővezetett anyaghoz mérten módosítani.

9. Csakis oly állatok díjazhatók, melyek vagy saját nevelésűek, vagy legalább is egészen fiatal korukban vétettek meg jelenlegi tulajdonosuk által, kivételt ez alól csakis a községi bikák képeznek.

10. Az elmúlt években, ugyisintén a most díjazott állatok most és a következő években csakis azon esetben díjazhatók, ha tulajdonosuk által másnak el nem adatnak.

Tudnivalók.

A ló és szarvasmarha díjazás július 27-én délelőtt 9 órakor nyitják meg a miskolczi vásártéren levő istállók területén. A díjazásra hozott állatok előlegesen bejelentés esetén egy nappal a díjazás előtt az egyesület istállóiban díjmentesen elhelyezhetők. Miért is távolabbi vidékről az állatok már a megelőző napon, azaz július 26-án felhajthatók.

Vasuton szállításkor, ha az állat faja, neme és a feladó állomás titkári hivatalhoz (Miskolcz, Vármegyeház) bejelentik, szállítási igazolványt küldetik, melylyel az állatok kedvezményes viteldíj mellett szállíthatók.

Minden díjazás és vásárra vonatkozó felvilágosítással az egyesület titkári hivatala Miskolcz (Vármegyeház) szolgál.

Midőn ezen díjazásra a közönség figyelmét felhívjuk, egyszersmind kérjük, miszerint úgy a saját állatainak bemutatásával, mint gazdátársainak a díjazásra való részvételre buzdítása által ezen díjazás sikerét előmozdítani sziveskedjék.

Miskolcz, 1902. július 7-én.

Kiváló tisztelettel

Szathmáry Király Pál,
a bíráló bizottság elnöke.

Miklós Ödön,
g. e. elnök.

Vértessy Tivadar,
ügyvezető titkár.

Nyilt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!
Rövid használat után nélkülözhetlen.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!
(Bizonyítvány Bécs, 1887. júl. 8.)

Kalodont
Nélkülözhetetlen
Fogcréme

Előkelő szakférflak bizonyítják, hogy a fogak és a száj szorgos ápolása elmulaszthatatlan egészségünkre. Ugyanis a gyomorbetegségek ezáltal elkerülhetők. A „Kalodont” a legmegbízhatóbb szernek bizonyult, melynek hatása a fogak tisztítására igen kitűnő. 2

Páris 1900. **Eredeti** **SINGER VARRÓGÉP** **Grand Prix.**
családi használatra és minden gyártási szak számára.
Ingyenes oktatás
a divatos műhímzés minden fájában.
Varrógépüzemhez való elektromotorok.
SINGER Co.
varrógép-részvénytársaság.
Miskolcz, Széchenyi-utca 94.

Tűzvédelmi kiállítás Berlin 1901. **arany érem.** legmagasabb díj.

Panamerikai kiállítás Buffalo 1901. **arany érem.** legmagasabb díj.

Hol voltál Barátom?? **Voltam a Sötétkapu alatt**
GIRET BÉLA selyemfestő, művegyészeti tisztitónál:
oly gyönyörűen tisztította ki a ruhámat, hogy nincs Miskolczon olyan üzlet, ahol oly sikeresen tisztítanak, mint Giret Bélánál. Hiszen Barátom, az ő műhelye is gőzerőre van berendezve és azóta oly olcsón tisztít és fest. — Nem is tudom, hogy tudja oly olcsón és olyan jól megcsinálni.
Isten véled Barátom, Giret-et igen ajánlom.

SIMON FRIGYES
kőfaragó mester
márvány és siremlékek nagy raktára.
Miskolcz, Vay-ut 3. sz.

A mélyen tisztelt, kegyelettől indított közönség szives tudomására hozom, hogy jelenleg egy külföldi cégnek **egyedüli szállítója** lévén, üzleti telepemet a kor kívánalmainak megfelelően, teljesen berendeztem. S hogy kegyeletét mindenki szívből s mégis olcsón kifejezze, van szerencsém ajánlani dusan felszerelt raktári telepemben levő

sirköveimet.

Ugymint sziléziai világos, sötét és fekete **márványokat**, sziléziai sötét és világos **gránitokat**, norvégiai kék **labradort**, valamint svéd fekete I., II., III. oszt. **gránitaimat.**
Továbbá ajánlom aranyosi termékből készült **sirköveimet**, melyek vidéken a legjobbuak van elismerve

A nagyérdemű közönség szives bártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Simon Frigyes.
Ugyanott egy jó házból tvaló fiu anulóul felvétetik.

Miskolczon, Király-utca 5. szám alatt,
Kubaoska István ur vaskereskedésével szemben

Uraságoktól levetett

FÉRFI RUHÁK
és használt butorok vétetnek és eladatnak.
Kivánatra vevő a helyszínén megjelenik.
Salon- és frack-öltönyök kölcsön kaphatók.
Ruhák tisztítását és javítását olcsón és pontosan eszközölöm.
ROTHSTEIN JAKAB, bizományos.

Üzletmegnyitás.
Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani **borbély- és fodrász-üzletemet**
Kossuth-utca 1. sz. Lengyel-féle ház, Pannónia szállodával szemben, mely a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg be van rendezve.
Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy az igen tisztelt vendégeimet a **legpontosabb kiszolgálásban** részesítem. Miért előre is hálás köszönetet mondva a n. é. közönségnek, maradtam
kiváló tisztelettel
BORZA SÁNDOR,
borbély és fodrász.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.
Gyümölcs- és szőlő **sajtók,**

folytonosan ható kettős emeltyűszerkezettel és nyomaró szabályozóval.
A munkaképesség 20 százalékkal nagyobb, mint bármely sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő- és gyümölcs zúzó
és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcsőrlek, assalókészülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővesztő permezők gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. szabadalm. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor **Bécsben,**
II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüstés bronz éremmel. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek, viszontelárusítók felvételnek

KERESTETIK

helybeli rövid- és divatáru-üzletbe
esetleg

azonnali belépésre
egy segéd,

ki az üzletet önállóan vezetni képes.

Czim a kiadóhivatalban.

TANONCZ

felvétetik

Kardos J. Arnold

festőnél

Papszer-u. 6.

Eladó.

A „Fecskeszögben”
egy 13 hold és 437 □-öl
szántóföld és kaszá-
lóból álló földbirtok

eladó.

Ertekezhetni Szemere-utca 35 sz. alatt az emeleten.

Csak az eredeti készítmény, melyhez védjeggyel ellátott utasítás van mellékelve.

Az „Arany szarvashoz” címzett gyógyszerértárnak

Miskolczon már 14 év óta közkedvelt

KÜLÖNLEGES SZEREI, melyek hason külföldi szereket jószágban
= és hatásban fölülmulnak, ugymint: =

1. **Pyretró saliczyli száj-essentia.** Kellemes ízű és biztos hatása. Egy kis üveg 70 fill., nagy üveg 1.20 fill.
2. **Növény fogpor.** Dr. Carabeli udv. fogorvos vényén módosítva, a fognak fehér zománczát biztosítja és a szájnak kellemes ízt ad. Egy doboz 80 fillér.
3. **Sveiczi fogcseppek.** Fogfájdalmaknál igen jó eredménnyel hat. Egy üvegese ára 50 fillér.
4. **Balzsam bajuszpedrő.** Zsirmentes és csak keleti balzsamokból készült. Minden bajusz-szinhez alkalmazható s igen kellemes balzsamillatu. Egy kis doboz 30 fillér, nagy doboz 50 fillér.
5. **Hajerősítő essentia.** Dr. Hebra bécsi egyetemi tanár vénye szerint hajkorpásodás ellen biztos és a haj kihullását gátolja. 1 üveg 1.20 fillér.
6. **Iris virág arczkenőcs.** Igen sok nő áldja jó hatását, mert ártalmatlan alkatrészekből áll és mégis az arcz és kézbőrt puhítja, fehériti, májfoltokat és egyéb kiütéseket biztos sikerrel eltávolít, a bőrhámlást megszünteti. Egy tégely ára 1 korona.
7. **Balzsam szappan.** Benzoe és egyéb jó hatású balzsamokból, kellemes illattal. A kemény és meszes vizekkel

- is kitűnően mosdható. Az Iris arczkenőccsel valódi szépítő szer. Egy darab ára 70 fillér.
8. **Francia sóborszesz.** Gyógynövényekről destillált és sóval készült hason készítményekkel, hatásban és árban vételkedik. Egy kis üveg 80 fill., nagy üveg 1.60 fill.
9. **Fagykenőcs.** Dr. Kepes északsarki utazásánál jó hatással alkalmazott szer. Egy tégely 1 korona.
10. **Lábizzadás ellen.** Saliczyli Dermasont-por. Jó hatásán kívül az izzadság szagát is elenyésztí. Egy doboz ára 1 korona.
11. **Tengeri köszvényolaj.** Fájdalom-enyhítő és masszázshoz igen alkalmas szer. Egy üveg 1 korona.
12. **Tyukszemirtő balzsam.** (Cannabin.) Sokan megmerekültek már a fájdalmas tyukszemtől e szernek használata által. Alkalmazása sokkal kényelmesebb, mint a tapasztokkal való kezelés. Egy üveg 70 fillér.
13. **Naphtol-kenőcs.** Sömörgek és rüh elleni szer. Illatánál fogva használata kellemes. Egy kis tégely 1 korona, nagy tégely 3 korona.
14. **Miskolczi házi-tapasz.** Vérkeleseknek mint gyűlesztő és tisztító szer. Egy tégely ára 60 fillér.

Az elősorolt, valamint egyéb készítményeim utasítással láttatnak el s olcsó áraknál fogva könnyen beszerezhetők:

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

az „Arany szarvashoz” címzett gyógyszerértár tulajdonosánál Miskolczon.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Nyomatott Szelenyi és Társa könyvnyomdájában. Miskolczon.